

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľky **A. G.**, bytom B., M., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. júna 2011, č. k. 26Sd/32/2011-30, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. júna 2011, č. k. 26Sd/32/2011-30, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 21. januára 2011, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky z 21. decembra 2010 o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidná, lebo nemá viac ako 40%-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal po preskúmaní rozhodnutia odporkyne za preukázané, že príslušní posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej

poisťovne vypracovali posudky po náležitom vyšetrení navrhovateľky a zvážení všetkých navrhovateľkou namietaných okolností, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky v súlade s § 71 ods. 6 zákona označili ochorenie podľa kapitoly V., položky 3, písm. a/ prílohy č. 4 zákona (stredne ťažké depresívne poruchy nálad), ktorému podľa zákona zodpovedá 35%-ná miera poklesu pracovnej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, určená na dolnej hranici rozpätia, (35-45), pričom navrhovateľka nemá také pridružené ochorenia, ktoré by podmieňovali percentuálne zvýšenie tejto miery. Zobrali do úvahy aj ďalšie zdravotné ťažkosti, ktorými navrhovateľka trpí, nepovažovali ich však za posudkovo tak významné, aby podmieňovali percentuálne zvýšenie tejto miery. Krajský súd dospel k záveru, že posudky nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov (špecialistov). Posudky preto považoval za objektívne, komplexné a presvedčivo odôvodňujúce záver, že pracovný potenciál navrhovateľky zatiaľ nie je znížený v takom rozsahu, aby splnila podmienku invalidity pre vznik nároku na invalidný dôchodok.

Navrhovateľka napadla rozsudok krajského súdu včas podaným odvolaním. Namietla, že práve odporkyňou označované pridružené ochorenia výrazne obmedzujú jej pracovnú schopnosť a práve tieto sú dôvodom jej opakovaných a dlhodobých práceneschopností. Zdravotný stav a vek vylučujú možnosť jej uplatnenia sa na trhu práce. Ani odporkyňa, ale ani súd nezohľadnili, že práve v dôsledku ochorenia pohybového aparátu bola v minulosti uznaná invalidnou a invalidný dôchodok jej bol odňatý až po tom, ako posudkový lekár odporkyne prehodnotil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku tohto ochorenia na 35%. Od tejto doby sa však jej zdravotný stav nezlepšil, naopak, s vekom a v súvislosti s ostatnými ochoreniami sa zhoršuje. Namietala, že odporkyňa a aj krajský súd pochybili keď nepostupovali podľa § 71 ods. 8 zákona, ktorý umožňuje zvýšiť až o 10 % mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa § 71 ods. 6 zákona. Výpočet ochorení v napadnutom rozsudku nie je úplný, trpí aj alergiou na chlad, psoriázou, má cysty na vaječníkoch a aj v súčasnej dobe sa lieči na žalúdočný vred. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok krajského súdu, prípadne aj rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na nové konanie. Svoje odvolanie doplnila dňa 13. októbra 2011 a 13. júna 2012 zaslaním ďalších nálezov z denzitometrického vyšetrenia dňa 16. augusta 2012 a lekárskej správy o hospitalizácii na psychiatrickom oddelení od 23. apríla 2012 do 1. júna 2012.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bol preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods.1 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyv dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku, postupovali v súlade so zákonom. V posudkoch zohľadnili, že navrhovateľka je vyučená krajčírka a naposledy vykonávala prácu pomocnej sily v bufete, je v starostlivosti reumatológa, neurológa aj ortopéda od roku 1994 pre bolesti chrbtice a veľkých aj drobných kĺbov rúk aj nôh. Zápalové reumatologické ochorenie u nej nebolo zistené, z reumatologického vyšetrenia v apríli 2011 vyplýva, že je bez akútnej poruchy funkcie chrbtice, bez funkčnej poruchy veľkých kĺbov členkov, kolien, bedrových kĺbov, ramien a zápästí. Pre množstvo somatických ťažkostí je v starostlivosti psychiatra od roku 2008. Psychický stav navrhovateľky je pri liečbe antidepresívami dobre ovplyvnený, kompenzovaný, čo vyplynulo z psychiatrických vyšetrení s následným znížením dávky antidepresív. Artériosklerózu končatinových artérií možno pozitívne ovplyvniť príslušnou liečbou. Pridružené zdravotné ťažkosti neovplyvňovali jej pracovnú schopnosť v zákonom predpokladanom rozsahu, preto ich posudkoví lekári správne nezobrali do úvahy. Odbornými vyšetreniami nebolo preukázané závažné funkčné postihnutie pohybovo - oporného aparátu

z neurologického ani ortopedického. Kožné ochorenie bolo zvládnuté liečbou, hluchota ľavého ucha nedosahuje taký stupeň, že by podmieňovala vznik invalidity. Chronická venózna insuficiencia, ischemický syndróm dolných končatín, postmenopauzálna osteoporóza, ostroha pätovej kosti, uzlík v lakt'ovej jamke sú ovplyvniteľné liečbou, ktorá aktuálne prebieha, preto uvedené zdravotné ťažkosti pre nesplnenie požiadavky dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu zatiaľ nebolo možné zobrať do úvahy. Ani novšie gastroenterologické, cievne, rádiologické, reumatologické a neurologické nálezy, ktoré navrhovateľka predložila, nedokumentujú závažnejší stav než ten, z ktorého posudkoví lekári vychádzali.

Námietku navrhovateľky, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, lebo závery posudkových lekárov nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskejších vyšetrení, založených v spisovom materiály. Tieto nie sú v rozpore ani so závermi prepúšťacej správy z psychiatrického oddelenia v Kremnici z 1. júna 2012, z ktorej naopak vyplýva záver o zlepšení zdravotného stavu navrhovateľky. Aj správa z denzitometrického vyšetrenia dňa 16. augusta 2011 so záverom o T-score v hodnote „-2,5“ potvrdzuje zatiaľ iba ľahkú formu osteoporózy.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť za úplné, objektívne a presvedčivo zdôvodňujúce záver, že zdravotný stav navrhovateľky nespôsobuje viac ako 40%-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľka nepredložila také dôkazy, ktoré by záver posudkov spochybnili, resp. ktoré by preukázali iný rozsah poškodenia, ako bol zistený posudkovými lekármi. Na tom základe mal odvolací súd za preukázane, že navrhovateľka zatiaľ nespĺňa podmienku invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona. Odvolací súd nemohol zohľadniť námietku navrhovateľky, že jej vek vylučuje možnosť uplatnenia sa na trhu práce, lebo taká okolnosť podľa zákona č. 461/2003 Z. z. nie je dôvodom pre vznik invalidity.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka nebola úspešná ani v odvolacom konaní a odporkyni trovy nevznikli.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade zhoršenia zdravotného stavu má navrhovateľka možnosť kedykoľvek znovu požiadať o priznanie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave 26. septembra 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská